

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

VII. De præsentatione proprii filii, & de Prioribus, seu Rectoribus Patronis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](#)

revertitur ad Patronum, eique integrum perdurat. Quali etiam jure donatio non acceptata revertitur ad donantis personam, & legatum recusatum hæreditati redintegratur. Et favet aperte cap. *Si tibi absenti*, de præbend. in 6. ubi deciditur, collatorem qui absenti aliquam præbendam contulit, posse alteri eandem conferre, ex quo constiterit, noluissé provisum illam acceptare. Quinetiam in materia ipsa præsentandi, si præsentatio effectum non sit fortita integrum, eidem Patrono remanere jus ad secundam præsentationem Canones apertè definiunt, ut constat ex cap. *In Ecclesia*, il 2. de institut. & cap. *Transmissio*, fin. de jurepatr. & ibi Glossa: non enim, ait, præstat impedimentum quod de jure non fortitur effectum. Perspicuè quoque docent Selva tract. de Benefic. part. 3. q. 47. & Rebuffus tract. de nominat. quæst. 17. num. 2 1. & 22. probantque Patronum non excidere jure alterius nominationis, si citra ipsius fraudem prior non successerit. Rebuffus ipse multiplexi jurium inductione amplam fidem facit, id quod nulliter factum est, nullatenus esse computandum, sed pro non facto habendum.

XXVII. Notabilis quoque ac memoria infigenda est decisio tradita in cap. *Consultationibus*, hoc tit. nimirum illum qui fuit institutus ad præsentationem ejus qui censebatur Patronus, non esse à Beneficio removendum, licet jus patronatus ab alio postmodum justo legitimoque judicio fuerit evictum. Simile quid statuit cap. *Querelam*, de elect. scilicet electo sufficere ad tenendum beneficium electione adeptum, ut doceat electorem fuissé tunc in quasi possessione eligendi, quavis ex postfacto elector ille probetur jus eligendi non habuisse, eoque jure privatus sit. Sufficit enim qualiscumque possesso cum bona fide illius qui promotus fuit; unde orta sunt ista Juris axiomata: Legitimè factum non est rescindendum, licet in eum casum devenerit, à quo non potuit incipere. Et, Legitimè factum cum bona fide provisi prævaleret, l. *Barbarius*, D. de offic. Prætor. & utique *Barbarius* ipse non ignorabat se servum esse fugitivum & capite minutum, quando *Prætura* capessivit.]

C A P U T VIII.

De presentatione proprii filii, ; & de Prioribus seu Rectoribus Patronis.

I. **D**UDIBITATUM quidem est, neminem Patronum posse presentare seipsum, cap. *Per nosras*, de jurepatron. Exigitur enim personarum distinctio inter dantem & accipientem, cap. *Cum ad nostram*, de institutionib.. Sed gravis est disceptatio, utrum Patronus possit

possit proprium filium ad Beneficium præsentare? Id negare videtur cap. *Consuluit*, de jurepatron. his verbis: *Cum Sanctuarium Dei jure hereditario teneri non possit, non debet aliquatenus sustineri, ut Clerici Ecclesiæ à parentibus suis fundatas propriâ autoritate detineant, aut laici filii vel aliquibus aliis concedant eadem.* Ipsa tamen in idem cap. *Glossa*, itemque Panormitanus ibid. & *Consil.* 2. p. cap. 96. affirmant posse à patre patrono filium præsentari, neque ambos in Jure Canonico censeri unam eandemque personam, licet secus decernatur in Jure Civili, Instit. de inutilib. stipulat. §. 4. quia in bonis Ecclesiæ non dependet filius à patre, & sunt ea bona quasi peculium castrense, quod patri non acquiritur. Est enim Clericorum sacra militia, can. *Quicumque*, 77. dist. & can. *Presbyteros*, 16. quæst. 1. can. *Reprehensibile*, 23. quæst. 8. & cap. *Episcopus*, 4. de præbend. Ideoque docet Panormit. in d. cap. *Consuluit*, nihil acquiri patri ex filii proventibus Ecclesiasticis, quanvis adhuc existentis sub patria potestate.

II. Neque obstat dictum cap. *Consuluit*; loquitur namque de intrusione, *qua si propria autoritate*: ibidemque negat, non solum propriis filiis, sed & aliis quoque posse hoc modo Ecclesiæ à Patronis concedi; quod utique non aliter intelligi potest, nisi hic applicando verba eadem quæ paulò antè præcesserunt, *propria autoritate*: secus verò per præsentationem factam coram Ordinario, & hujus subsequuntam institutionem. Non etiam obstat cap. *Quia Clerici*, eod. tit. quia disertè loquitur de parentibus qui pretio emunt Ecclesiæ patronatas, ut eas ad suos liberos transmittant: quæ quidem emptio simoniaca est hujus prohibitionis causa, non autem simplex filii qualitas. *Glossam* prædictam, & Panormitanum sequuntur Doctores Gallicani, Benedictus in cap. *Raynulfi*, verb. *Mortuo itaque*, num. 58. p. 2. his verbis: *Pater & filius revera sunt due persona: & inde est, quod pater Patronus potest filium, sed non seipsum præsentare, secundum Glossam in cap. Consuluit, de jurepair, licet alibi juris fictione censemantur eadem persona.* His adstipulatur Bengetus tit. ult. num. 7. 8. & 9.

III. Plerique Rectores tanquam Patroni potiuntur præsentandi jure pro subditis sibi Ecclesiæ Vicarios etiam perpetuos ad earum ministerium & curam animarum obeundam, cap. 3. §. In Ecclesiæ, de privileg. & excess. privil. & cap. 2. de supplend. neglig. Prelat. & cap. *De monachis*, & cap. *In Lateranensi*, de præbend. & cap. 1. eod. tit. in 6. & cap. ult. de capel. monach. in 6. Quæ tamen capitula omnia loquuntur de Rectoribus Regularibus habentibus sub se curatas Ecclesiæ; & non de Secularibus Rectoribus. Sed tamen hoc idem juspatronatus pertinet quoque ad Rectores Seculares habentes Dignitatem, Personatum, aut simplex Beneficium, cuius præbenda & fructus fundantur in Ecclesia Parochiali unita simplici illi Beneficio, Personatui, vel Dignitati, ut constat ex cap. *Exstirpante*, §. *Qui verò*, de præbend. quod caput defumptum est ex Concilio generali Lateranensi sub Innocentio III.

IV. Sunt pariter alii primarii Rectores sub se habentes Parochiales Ecclesias & Vicarios, quorum origo fuit ex necessitate auxilii & succursus Ecclesiae Matricis, multitudini & distantia plebis sufficere non valenti; quæ fuit occasio novæ ædificandæ Ecclesiae, & Vicarii in ea constituendi. Sicque Matricis Ecclesiae Rector titulo insignitur Primarii, seu Prioris Rectoris, respectu geminarum quibus præfet Ecclesiarum, Matricis & Filiae. Istius generis Rector vocatur in Jure Plebanus. Est enim Plebania Ecclesia Parochialis, ex qua dependent eidem subjecta Capellæ, ac minores Ecclesiarum, in quibus Vicarii sive ad tempus, sive perpetui constituantur, cap. 1. ne Cler. vel Monac. in 6. Atque utriusque Priorum generi competit ut plurimum tanquam Patronis honorariis jus præsentandi ad subditarum sibi Ecclesiarum Vicariatus.

V. Tria ergo in Jure legimus Priorum seu Superiorum Rectorum genera, quibus Parochiales Ecclesie subjiciuntur. Primum est Regulares, qui curam animarum non per se, sed per Vicarios exercent Seculares. Secundum est habentium Dignitates, aut Præbendas, quibus unitæ sunt Ecclesiae Parochiales. Tertium est Plebanorum qui Matricibus Ecclesiis præficiuntur. Hi omnes jus habent præcedendi in subditis Ecclesiis Vicariis in eisdem constitutos; non tamen habent jus ministrandi intra illas, hoc enim solis competit Vicariis. His tribus Prioratum generibus aliquando competit juspatoratus ad subjectos Vicariatus, aliquando minimè. Quibus vero comperat vel non comperat ut dignosci possit, consulendi sunt fundationum tituli quid innuant, aut quidnam particularis consuetudo ferat.

C A P U T I X.

Conditiones aliquot, ut quis de Beneficio providetur, requisita discutiuntur.

- I. **E**X COMMUNICATO quacumque majori excommunicatione neque conferre, neque recipere licet ullum Ecclesiasticum Beneficium; ejusque eleætio, præsentatio, institutio & collatio prorsus invalida est, cap. *Postulatis*, de Cler. excom. minist. Quo etiam capite scienter tali conferens à collatione Beneficiorum suspenditur, ut in eo puniatur in quo peccavit. Suspensi quoque neque eligere possunt, neque eligi, can. *Nos in hominem*, 9. q. 1. cap. *Cum dilectus*, de consuetud. & cap. *Cum inter R.* &c cap. *Per inquisitionem*, de election. & cap. *Pastoralis*, §. *Verum*, de appellat. cap. *Cum bona*, de ætat. & qualit. ordin.